

MIN ROLL SOM KOMPISSTÖDJARE.

Inför resan till Friendsdagen på Skansen den 13 maj 2009 fick kompisstödarna i Mora kommun till uppgift att beskriva sin roll och något de gjort som de känner stolthet över. Detta är deras beskrivningar. I en del berättelser har utsatta elever blivit namngivna, eller blivit beskrivna så att man kan utläsa vilka de är. Därför har en viss "censur" förekommit i form av omskrivningar eller ändring av personnamn till tjej eller kille.

Tack vare en gigantisk TV-skärm kunde alla ta del av vad som hände på scenen. Här är det Sara Damber, grundaren av Stiftelsen Friends, som blir intervjuad.

Jag och en annan Kompisstödare har gått med en tjej när hon var ledsen. Jag har sagt till en fröken när några bråkade. Jag har sagt till en fröken när en tjej var ledsen och osäker. Hon hade lånat en boll och en hade kastat upp den på taket. Jag fråga en tjej om hon vela följa med till lekparken för hon var ensam.

Jag gick fram till en tjej och frågade om hon ville vara med på fotboll för att det såg ut att hon ville vara med. En annan kompisstödare gick fram till en tjej och frågade om hon ville vara med henne och en till.

När jag lekte fot mot vägg gjorde en tjej illa sig. Hon ramlade och jag och en annan kompisstödare tog med henne in och sa till en lärare. En tjej hade gjort illa sig på läppen och jag följde med henne och tröstade och sa till en lärare. Jag gick fram till en tjej som var ensam på skolgården. Jag har tagit hand om henne en hel dag när hon nyss hade börjat.

Jag har gjort så att en kille blev glad när dom andra sa fetto åt han, och en kille puttas och säger håll käft till mig. Sen när en kille var själv på rasterna gick jag till han och fråga om han vela va med oss. En tjej håller på att dra i håret och nypas på mig och en annan kille.

En dag i skolan skulle jag och en vän till mig leka en lek vid några träd. På vägen dit såg vi ett förskolebarn som hade tråkigt och såg lite ledsen ut, så jag frågade henne om hon ville leka med oss. Det ville hon. När vi hade börjat leken så blev hon glad. När rasten var slut frågade hon oss om hon fick vara med nästa rast, och det fick hon så klart. Nu leker hon med oss på rasterna ibland.

Jag har hjälpt till ganska mycket på min skola. Alla tycker att jag är en bra kompis. Ganska poppis faktiskt. En av mina kompisar har inte så många kompisar. Jag brukar alltid stötta honom om han är ledsen eller inte får vara med någon. Det tycker lärarna om. Jag var uppe i Grönklitt en gång. Då träffade jag en kompis i 5:an. Han och två till var där uppe och åkte Snowboard. Den lilla killen var 7 år. Min kompis och den andra killen stack iväg till Norrbacken bara sådär. Den lilla killen var kvar i "Bananen" och väntade. Jag sa till honom att dom andra stack till Norrbacken, och då vart lilla killen lite besviken på dom, men sen åkte vi två resten av dan och hade kul.

Jag gick fram till en tjej och frågade om hon ville vara med mej och en till för hon såg ensam ut. Jag har gått till en ifall den har gjort illa sig eller något.

Det var på gympan detta hände. Efter gympalektionen duschade vi och alla var klara utom en. Jag gick och sen kom en kompis. Han glömde stänga dörren efter sig. När tjejerna kom ut ur sitt omklädningsrum såg dom att dörren var öppen. Dom tog fram sina mobiler och sprang dit och började knäppa kort. Han som var därinne gick precis ut ur duschen. Jag såg det och sprang dit och slog ur mobilen ur en tjejs hand. Jag gick framför de andra tjejerna och ställde mig i vägen för mobilkamerorna. Jag försökte att stänga dörren och det gick till slut. Tjejerna fick inte ha mobilerna i skolan längre.

Några av medlemmarna i Mora Ungdomsråd som var med och arrangerade resan. Det är även de som tagit initiativet och bjudit alla kompisstödjare i kommunen till Friendsdagen.

Vår Friendsgrupp anordnade ett Friendsdisco för hela skolan. Vi bjöd på dricka och popcorn. Det blev lyckat!

Det är en pojke i mellanstadiet som blivit retad/mobbad. Vi såg det och försökte säga ifrån när andra personer sa fula ord och taskiga saker. Jag tycker att det har hjälpt.

Sedan är det en tjej i mellanstadiet som har gått själv väldigt länge. Vi tog upp det i Friendsgruppen, och har frågat om hon vill vara med. Nu är hon med oss på rasterna.

Ett tag har det varit en/några personer som bestämmer över resten i klassen. Mobbing teamet pratade med den/dom och det blev bättre.

Vi har haft olika uppdrag! Bjudit på pepparkakor till alla på skolan. Gjort samarbetslekar i klassen.

En gång när jag var ute på rast då såg jag en tjej i min klass som gick utanför alla andra. Hon gick själv ute och såg ledsen ut. Sen såg jag hon då jag gick till dom andra tjejer och sa att hon ska få vara med.

En dag gjorde vi ett Friendsdisco, alla klasser blev inbjudna.

Det var en pojke på mellanstadiet som vart mobbad och blev kallad fula saker av två i hans klass och några äldre elever på skolan. Och någon i våran Friendsgrupp sa att den hade sett och hört när den vart mobbad. Sedan sa alla att dom hade hört att han blev mobbad. Då tog dom vuxna i gruppen tog i problemet och pratade med mobbing teamet på vår skola. Mobbingteamet pratade med dom som hade gjort det och med den som blivit utsatt och nu blir han inte mobbad längre.

Det finns en tjej på skolan som har varit ensam. Hon brukar gå för sig själv och vi har varit lite mer uppmärksammare och se om hon vill vara med andra. Och det har blivit bättre så nu är hon med kompisar och träffar andra på fritiden.

På våran skola var det en kille i fyran som blev lite retad. Han blir jättesur och ledsen när man retar honom. Det är därför som dom andra tycker det är kul. Vi diskuterade det i våran Friendsgrupp. Sen skickade vi vidare det till mobbingteamet på skolan. Dom pratade med honom och hans klass. Nu är allt mycket bättre.

Vi har haft ett Friendsdisco på skolan. Hela skolan var inbjudna, men det blev bara åk 2-6. Syftet med discot var att alla skulle lära känna varandra. Man göra nästan vad man vill. Dom flesta tyckte att det var kul.

I min Friendsgrupp anordnade vi ett Friendsdisco för hela skolan. Dom fick popcorn och Festis. Det blev jättelyckat.

En kille på våran skola är lite utanför. Jag tycker synd om honom så varje morgon säger jag Hej god morgon osv. Och jag brukar fråga om han vill vara med på bandy, fotboll osv.

En tjej i min klass kände sig utanför för att vi bara gick ifrån när hon kom. Sen sa hon det till vår lärare som sedan tog ut alla tjejer i min klass in i ett annat rum och berättat det vem det var osv. Sen dess har hon vart med oss. Vi tjejer tänkte inte på det innan vi fick reda på det.

Vi har inte behövt göra så mycket för det är ganska lugnt i skolan. Jag gick till en lärare och berätta för henne när min bästa kompis blev mobbad av killar och dom har sagt förlåt och slutat nu. Vi har inte haft så många möten

Jag har varit kamratstödjure sen trean. För tillfället är vi inte så aktiva eftersom vår skola i stort sett är fri från mobbing. Trots det tror jag att de flesta av oss håller ögon och öron öppna. Själv har jag inte själv gått emellan om jag sett något oroväckande. Däremot har jag sett till att det har tagits upp på möten om jag sett någon stå ensam eller dylikt. Att vara utvald av klassen till kamratstödjure är hedrande och jag hoppas och tror att jag gör mitt jobb bra.

Jag har inte varit kamratstödjure så länge. Går på Strandens skola där det inte är så mycket folk, så det är inte så mycket konflikter. Jag har inte vad jag kommer ihåg varit inblandat i något bråk. Men jag säger till så fort jag misstänker något. Men under de tre år jag varit kamratstödjure har jag sagt till cirka 2-3 gånger, som jag tycker resulterat i att denna skola är trygg!

För inte så länge sedan hade min bästa kompis det lite svårt hemma. Hon var nästan alltid ledsen när hon kom till skolan. Jag stod inte bara ut med att se henne så där. Så jag pratade med henne, det hon sa till mig var inte kul att höra. Jag har aldrig berättat det för någon. Som tur är så mår hon bättre nu och allt är bra igen.

Vi delade ut pepparkakor till jul

En gång hjälpte jag en tjej och som går i fyran när hon var sur och arg, ledsen för att några i hennes klass hade retat henne och hon blir jättelätt arg. Så jag pratade med henne och sen så tog jag med henne till en fröken.

En gång när min kompis hade blivit jättearg då gick jag dit och pratade med henne. Sedan gick jag till en lärare och berättade vem som blivit arg på vem.

Att vara kamratstödjure är att vara någonting bra. Man visar att man verkligen bryr sig om personer i sin omgivning. Jag vill göra allt för att göra folk glada. Jag bryr mig verkligen om folk, ibland lite mer än vad än mig själv. Visserligen händer det inte så mycket grejer i våran skola som är väldigt bra! Men plötsligt händer det och då vill man vara där och finnas för människor. Men alla är ju faktiskt en kamratstödjure. Det är bara det att jag och en till är representanter för våran klass. I åttan fick jag ta hand om en tysk elev som knappt kunde engelska. Då var jag inte kamratstödjure men hade varit det i sjuan. Det var jättekul, men vad kan jag mer skriva än att jag tycker att Friends finns är jättebra! Så mycket människor dom har hjälpt under en massa år är dom guld värda för! Jag är stolt för att vara en kamratstödjure.

En av många som fick stor uppmärksamhet under dagen var denna fasantupp.

En gång så såg jag att en kille i min klass, kan kalla honom nr 1 att han jagade sin kusin, kan kalla honom nr 2. Först tänkte jag bryta in när nr 1 jagade nr 2 över vår 60 meters bana. Det måste ha blivit nytt skolrekord, men sedan såg jag att nr 1 hade en spade som hade en spets så då så sprang jag upp till vår fröken. Medans nr 1 kastade spaden efter nr 2 så kom vår fröken och tog spaden.

Jag har varit Friendsare i två år nu, sen sjuan. När jag började här var det mycket stökigt på skolan. Jag minns inte att det var mobbing men jag tror att det var det. Eftersom jag var en av de yngsta kompisstödjurena på skolan var det väldigt svårt att säga till. Då var man tvungen att säga till lärare, vilket kunde göra att det var för sent. Men en sak jag minns klart och tydligt från sjuan är hur en tjej mådde väldigt dåligt och ofta satt i "hallarna" och var lessen och ensam. Jag brukade gå dit på mattelektionerna som hölls bredvid för att prata med henne. Och det är jag stolt över. Jag tycker det är hemskt att ens någon ska behöva vara ensam. Jag vet hur det känns och det vill jag inte utsätta någon för. Om jag skulle se någon vara lessen så är det ju klart att jag går fram och frågar hur det är, även fast jag inte vore kompisstödjure.

En gång såg jag en tjej från klass 1 som såg ledsen ut. Jag gick och frågade vad som hade hänt och pratade lite med henne.

En annan sak jag minns var i åttan, när en kille blev mobbad. Så fort jag fick reda på detta, gick jag och pratade med en kontaktperson för Friends på skolan. Det var bra gjort, för nu är det inte lika illa för killen.

I min klass är det relativt lugnt. Det finns några killar som kan vara riktigt taskiga, även fast de aldrig riktigt menar det. Men de förstår inte att det sårar även fast de bara skojar. De som ofta blir utsatta för det brukar jag prata med och jag brukar även prata med killarna om att det faktiskt sårar. För några år sedan fick vi en ny tjej från ett annat land i klassen. Jag tycker att hon är jättetrevlig men det är det inte alla som tycker. Killarna i klassen som är dumma, brukar säga rasistiska saker om Hitler och att de förlorade andra världskriget och så vidare. Det är ju klart att tjejen blir lessen. Då är jag stolt över att kunna säga att jag brukar trösta henne och prata med henne. Jag brukar se till att hon kommer in bland tjejerna.

Jag har stoppat ett slagsmål. Och han som blev slagen, efteråt frågade jag hur han kände sig.

Jag tycker inte om att prata skit bakom ryggen på andra, för jag vill inte att andra ska göra det om mig. Man ska behandla andra som man vill bli behandlad själv. Det är mitt motto.

En gång hjälpte jag en tjej. Hon vart mobbad en gång. Jag såg det så jag sa åt en vuxen. Då vart det bra.

När jag ser någon som är ledsen så brukar jag gå och prata med hon/han eller så går jag till en lärare.

Jag är inte den som ignorerar folk. Jag kan prata med vem som helst och jag försöker alltid vara trevlig mot alla i klassen. Det är som en slags uppdelning i klassen, vilket jag inte tycker om. Men alla är inte som mig, och det är svårt att få andra att tycka som jag. Det är det jag gör som kompisstödjare.

Jag har varit kamratstödjare från sjuan till nu. Under den perioden har jag inte upplevt något speciellt eller sett någonting som ska föreställa mobbing. Som jag uppfattat det så är det lugnt på våran skola. Jag tycker också att det är bra att man har Friends, eller att det finns. För personer som utsätts för mobbing ska kunna gå till "oss" och kunna prata och då kan vi ta tag i mobbing så den kanske möjligtvis upphör. Det ska kännas tryggt för alla att kunna gå till skolan utan att någon kollar snett på en eller kallar en fula saker!

Jag har varit kompisstödjare/Friendsare sen sjuan, men egentligen inte gjort så mycket förens nu i nian, då vi under höstterminen fick en ny tjej från ett annat land. Jag fick som uppgift att ta hand om henne under skoltid och hon har hängt efter mig större delen av tiden hon har gått här. Vi har jobbat/jobbar tillsammans i vissa ämnen och det brukar gå bra. Jag hjälper henne med svenskan, både muntligt och skriftligt, och förklarar vad vi ska göra på lektionerna när hon inte förstår. Vi har även umgåtts efter skoltid några gånger och hon ringer till mig ibland om hon har någon fråga om en aktivitet vi ska ha med klassen, ex skolbio eller en friluftsdag. Jag är egentligen lite av en enstöring så hon går mig på nerverna ibland med att känga på mig eller avbryta när jag pratar med någon kompis, men då behöver jag oftast bara säga till henne att inte göra så och hon respekterar det. Jag respekterar också henne om hon försöker förklara något och det tar lite tid för att hon inte hittar orden. Om jag får säga det själv har jag bra tålamod och står ut med det mesta. Utöver den här tjejen har jag stöttat en kompis, mer eller mindre sen sjuan eftersom många brukar vara och hacka på honom. Folk brukar ibland också hacka på mig, men jag brukar inte bry mig det minsta. Det är inte mycket av ord som kan få mig ur balans.

Jag har väl gjort många små saker som hjälpt när det hänt nåt, men inget men inget stort som jag kan komma ihåg.

Det har inte hänt någonting på våran skola. Vi har inte gjort så mycket och det har inte behövts heller. Våran skola är rätt så lugn. Det är inte mobbing eller något liknande vad jag vet. Det enda jag har gjort är att fråga några som jag sett mått dåligt, hur dom mår och vad som har hänt. Men det brukar inte vara nått som måste tas upp i skolan.

Jag tycker att det är ganska lite möten, så vi pratar inte så mycket om vad vi ska göra. Jag vet inte riktigt vad man ska göra. I början av året pratade lärarna om en utbildning, men det blev inte av. Men jag tycker det inte händer så mycket mobbing på vår skola. Mer små pikar och nåt slag, men inte mobbing.

Jag har inte gjort nå mycket för det är en lugn skola. Ibland har man fått lov att göra något, men vi har det jättebra här oftast!! Det är kul att vara kamratstödjare för jag gillar att andra mår bra. Det mesta man har fått lov att göra är att fråga hur nån mår ibland. När man ser att nån har det jobbigt, fråga om den vill prata och då finns man där, sen lyssnar som en god vän. Jag frågade en i min klass förut hur hon mådde, för jag såg att hon inte mådde nå bra. Sen berättade hon för mig allt och jag lyssnade på henne.

Här är tre av de vuxna som fanns med på resan och som lägger ner mycket tid på att stötta och hjälpa kompisstödjarna, och försöka få ett positivt arbetsklimat på skolan.

Vi har inte så mycket problem på våran skola så att vi kamratstödjare inte har behövt göra så mycket. Men om det skulle ha varit någon som behöver hjälp med något så finns vi ju här, som tur är. Det är så lugnt på våran skola så att vi knappast har haft några möten den här terminen. Men om det händer någonting så får vi gå till någon vuxen och berätta vad som har hänt. Det är bra att vi kamratstödjare finns tycker jag, fast att det är väldigt lugnt på våran skola.

En gång på en rast var en tjej ensam och då frågade jag om hon vela vara med mig och mina kompisar då sa hon ja och blev jätte glad.

Man gör hela tiden en massa småsaker för att hjälpa dom som ser ut att må dåligt eller som man vet är lite utstött. Man vill visa att man ser dom och att dom betyder nått precis som alla andra. Det som jag annars vet att jag gjort speciellt är att jag, när en av mina kompisar mådde jättedåligt, hjälpte henne att gå till kuratorn och prata med henne om allt, eftersom jag själv kände att jag och fick att jag inte själv visste vad jag skulle göra för att hjälpa henne.

Det jag vill skriva är att det känns bra att kunna hjälpa kamrater som har det svårt. Det måste inte gälla något speciellt alltid, men små saker kan alltid hjälpa till.

Jag slutade ett bråk mellan två killar. Fick som att sluta tjafsa och pratade med en av killarna som hade kränkt den andra killen med elaka ord och mobbat han för musiksmak. Idag pratar dom inte med varandra, och den elaka killen är mycket snällare mot alla nu.

Det jag har gjort som Friendsare är varit en bra kamrat mot alla oavsett vad de tycker om mig. Jag har stoppat bråk så att det inte har blivit värre än det kunde ha hänt. Jag har gjort så att en kamrat har blivit mindre mobbad genom att låta han sitta bredvid oss i matbordet och mer personer började prata med honom. Det har varit en bra erfarenhet att vara Friendsare i 3 år. Det jag har lärt mig att alla har en bra egenskap inom sig som alla uppskattar.

Jag har med hjälp av några andra, satt stopp för mobbing för en utsatt person genom att försöka få över dom andra på min sida. (Det har inte slutat än, men det är helt klart bättre)

Jag har sagt ifrån när några har varit dumma mot en kille och jag berättade det för föräldrarna. Jag hjälpte en mobbad kille i Bollnäs på praktiken.

Jag har hjälpt en kille när jag var på prao i Bollnäs. Jag har hjälpt en klasskompis med matte och svenska i skolan.

Jag har hjälpt en kompis när han behövde hjälp i bänk arbete på skolan. Vi skulle åka buss från skolan en dag. En kompis höll på att missa bussen. Då gick jag till busschauffören och sa till och vänta en liten stund och det gjorde han.

Jag har hjälpt en kompis vid bänken. Och jag har tagit hand om en kompis på rasten för hon var ensam. Jag har sagt ifrån när en har varit taskig mot någon annan.

Jag är kompisstödjure I min klass. Jag behöver inte göra så mycket i min klass för ingen är ensam på rasterna och ingen blir mobbad. Detta var min klass. Och en sak jag skulle vilja göra är att få ut en kille som heter xxxxxx på rasten. Men jag inte varför han är inne heller.

Som kompisstödjure har jag inte gjort så mycket men en tjej i min klass har känt sig lite utanför förut. Men jag började vara med henne och upptäckte hennes positiva sidor. De flesta tjejerna tyckte att hon var lite konstig för att hon är ofta med killarna i klassen. Men jag gav henne en chans och var med henne och hon var jätterolig. Nu är vi bästa kompisar och är ofta med varandra.

Förut när vi skulle gå på någon höstvandring så skulle jag gå med tre kompisar men man fick bara gå högst tre så jag gick med en av dem. Vi stod näst sist i kön. Längst bak i kön gick en kille i våran klass själv. Då gick jag med honom också men min andra kompis tyckte han var dryg så han gick till dem andra. Och nu brukar vi fem vara med varann på nästan varje rast.

Jag har inte varit Friendsare länge, jag blev det nyss. Jag har hjälpt en tjej och hon kommer från ett annat land. När hon kom till klassen första dagen kunde hon inte någon svenska alls, men jag försökte prata med henne i alla fall. Det gick ganska bra. Sedan pratade vi mer och mer varje dag. Nu pratar hon jättebra svenska. Vi pratar ganska ofta med varandra. Det är kul och hon har lärt mig lite av sitt språk.

Jag har hjälpt en kompis när hon var ledsen och så har jag hjälpt till när en ville ha hjälp med arbetet i bänken.

Har bara haft ett möte i hela årskurs 8 så har inte kunnat prata eller gjort så mycket. Det har varit lugnt på skolan, men jag har väl sagt ifrån om folk retats och varit lite småtaskiga. Vill ha mer möten. Det har varit dåligt med möten så det har inte varit så lätt att hjälpa till om det är någon mobbing man inte vet. Har gjort mitt bästa!

Har bara varit kamratstödjare i nian. Men ingenting händer här så vi har inte behövt göra någonting, vilket är bra. Vi har inte haft några möten heller men det är ju bra det också. Vår skola är rätt bra när det gäller sådant, ingen mobbar eller sånt. Men även fast vi inte har möten har vi en sjukt bra bibliotekarie som vi vet att vi kan gå till om det nu skulle hända något, som jag har gjort 2-3 gånger när jag sett något jag inte gillar precis. Har ju också sagt till dom som håller på. Men som sagt, vår skola händer det ingenting på så det känns rätt bra att vara kamratstödjare.

Christer Thun är en av dem som jobbar på Friends. Under dagen var han på Friends teater och aktiverade besökarna.

Vi har bara haft ett möte i år så vi har inte pratat så mycket. Men om några är taskiga säger jag ifrån och försöker göra det bästa av saken. Vi har pratat med vår kurator om att vi vill ha fler möte. Så vi får hoppas på att det blir något snart.

Jag tycker att det är kul att vara kompisstödjare för att det känns bra att hjälpa eller trösta och ge stöd till dom som har det svårt. Jag brukar titta om det är någon som är ensam på rasterna i min klass och i parallellklassen.

Jag som kompisstödjare behöver inte göra så mycket i min klass. Men det finns en tjej som har det lite jobbigt hemma. Hon pratar ofta med mig om detta och hon litar på mig! Hon är verkligen en underbar tjej, och det var nyligen jag fick veta att hon inte mår så bra hemma. Hon brukar vara med mig och mina kompisar på rasten, men nu har hon slutat med det. Jag vet inte riktigt varför men hon säger att hon inte tycker att hon passar in. Hon vet att hon kan komma till mig när hon vill och hur hon vill. Nu förtiden pratar hon ofta om sina problem med mig. Egentligen gör jag inte det här som kompisstödjare utan som vän. Men jag tyckte att det var värt att skriva om!

Det finns en grej till som jag vill göra som kompisstödjare/vän. Det är att få ut en kille i min klass på rasterna igen. Han har fått tillåtelse av min lärare att få vara inne på rasterna för att han inte har någon att vara med ute. Jag har gått fram till honom ett par gånger och frågat hur det är med honom. Men det är svårt att få med sig honom på någonting. Jag har försökt men inte lyckats så bra. Jag vill verkligen att han ska komma ut igen!

Jag tycker om att vara kompisstödjare men det är egentligen ingenting jag går och tänker på att jag är. Jag har bara någon slags reflex som gör att jag nästan måste hjälpa andra. Och jag hoppas att de jag hjälper tycker att jag är till någon nytta!

När jag blev vald som Friendsare visste jag inte hur man skulle göra. Men då fick jag åka till Moraparken där dom berättade hur man skulle göra och träffade alla andra Friendsare i Mora. Jag har inte behövt göra så mycket för i vår klass har alla varit sams vad jag har sett.

Jag trivs som kompisstödjure för det är kul att vara snäll. Som kompisstödjure har jag stöttat mina klasskamrater, tröstat dom som är ledsna, kollat så att ingen är helt ensam. Om det bryter ut ett bråk (vilket inte händer så ofta) har jag (om jag har kunnat) ställt mig emellan. Jag känner mig hedrad att jag blev utvald av klassen. Jag har även varit snäll i största allmänhet. I januari fick jag ett stipendium av Färnäs SK för gott kamratskap.

Några av våra fantastiska kompisstödjure från Mora som var med på Skansen.

Jag var väldigt stolt över mig själv när jag gick i trean. När Annika min lärare i trean skulle gå och kopiera något började killarna i klassen att reta en tjej. Det tyckte jag var väldigt dumt av dem och då sa jag till dom att sluta. Dom slutade men tjejen hade redan blivit ledsen och börjat gråta. Då gick jag fram till hennes bänk och tröstade henne. Sen kom Annika och allting ordnade sig.

Jag är stolt över att jag orkar vara med en som är dryg ibland. Men om jag inte skulle vara med honom så tror jag att han inte hade haft nån bra kompis i skolan.

Förut när vi hade bytt platser i klassrummet var det tre flickor som satt på rad och då jobbade vi med frågor och då skulle man jobba med den man satt med. Flickorna som satt ytterst bara jobbade och flickan i mitten hänge inte med men de andra brydde sig inte när den sa till dem att den inte hängde med. När nästan halva tiden hade gått var hon på den första frågan och de andra på den sista frågan. Nu sitter hon med mig och min bänkkompis.

Jag berättar aldrig en hemlis. Min kompis berättade mycket saker för mig då han var sjuk. Han visste att jag skulle behålla hemligheterna.

Min kompisstödjuretid. Jag blev jättestolt när jag blev vald till kompisstödjure. Det känns bra att vara kompisstödjure. Jag önskar att det inte fanns mobbing speciellt inte på skolorna. Jag tycker att Friendsdagen verkar kul.

Jag brukar se till att alla får vara med så ingen känner sig ensam. En gång var det en som sa till en annan att den var tjock. Då sa jag åt den personen att man inte får säga så, för vi alla ser olika ut. Då kände jag mig stolt att jag hade våga säga det.

Vi hjälper till med att hålla skolans regler aktuella genom att prata om dem på våra Friendsmöten och sedan diskutera dem i klasserna.

Innan jag var Friendsare så var det en tjej i vår klass som nästan var ensam i 2 år. Nu leker vi jättemycket på rasterna.

Vi har bakat rulltårta. Skolan har sedan fikat upp den tillsammans i tvärgrupper.

Jag hjälper och tröstar elever som är ledsna och pratar med dem.

Frågat ensamma om de vill vara med.

Vi håller på att göra en Friendstidning som vi ska dela ut på skolan.

Jag har presenterat Friendsarnas arbete i de olika klasserna genom att klä ut mig till en riktig FRIENDSGUBBE.

*Efter en lång och intensiv dag
är det skönt att sitta ner en
stund och få lite i magen.*

Vi genomför lekar i klassen som vi får i uppdrag på Friendsmötet.

Jag har ställt upp som kompis stödjure för att jag tycker inte att det är okej med mobbing, snöbollskastning på skolan, skadegörelse mm. Mitt uppdrag som kamratstödjure är att säga till ngn lärare eller säga till själv om jag ser mobbing och sånt. Jag tycker att det är viktigt att åka till Skansen så vi får lära känna varandra i kamratstödjuregruppen. Och få så mycket kunskap som möjligt.

För att jag vill motverka mobbingen, hjälpa till med något bra i skolan och få bra resultat. Jag måste informera lärarna om jag ser något som inte är okej, och själv kunna säga till och säga hej och prata med människor som inte säger något annars. För att lära känna andra kamratstödjure och samtidigt göra något roligt gemensamt och se hur andra skolor arbetar med det här. Skulle jättegärna åka!

Jag har ställt upp som kamratstödjure för att jag vill försöka göra lite nytta och hjälpa till som någon behöver. Mitt uppdrag som kamratstödjure är att hjälpa dom som mår dålig och behöver någon att prata med, dom som blir mobbade och utsatta, och dom som själv mobbar. Dom som åker till Skansen får träffa andra kamratstödjure som kanske tycker och tänker olika. Och så kanske man inser på riktigt varför man är kamratstödjure. Sen kanske det är viktigt för dom som försöker hjälpa till att få ha lite kul och komma iväg.

Jag är kamratstödjure för att vara med och kämpa mot mobbing. Jag tycker att det här med mobbing självklart är en utav de dåligaste sakerna vi har här på jorden. Därför vill jag känna att jag är med och står emot. Mitt uppdrag som kamratstödjure är väl att jag ska kunna säga ifrån om jag ser mobbing och försöka få offret att känna sig trygg, och självklart vara en hjälpande hand. För att träffa andra ungdomar med samma erfarenhet och samma jobb som mig. Att kanske ta lärdom på vad andra gör för att kämpa emot mobbing. Sen tycker jag att det är bra att få som en belöning för det arbetet vi gjort. Och skaffa nya vänner.

Vi har gjort en sol på skolgården dit man kan gå om man är ensam. Hela skolan hjälps åt att hålla koll om det är någon som behöver sällskap.

Jag bryr mig om människor och människors välmående. Jag bryr mig om människors uppfattningar och beteende. Att se till att folk mår bra och trivs. Jag är en bra talesperson för alla elever som inte mår bra och blir utsatta för mobbing. Jag säger till lärarna vad som händer runt omkring mig i korridorerna, i matsalen, på nätet, på fritiden. Vi förtjänar en belöning. Vår skola är bra och det finns en minimal mängd med mobbing. Jag önskar att det inte fanns någon alls. Men det är viktigt att känna att man har gjort något bra och man får en belöning.

Jag har ställt upp som kamratstödjure för att jag tycker att mobbing är fel och jag vill stoppa det så att alla ska må bra. Att se till att ingen blir mobbad. Och om någon blir mobbad, att försöka stoppa det i första hand. Om vi inte kan så hämtar vi en lärare. Jag tycker att vi ska få åka till Skansen för att få träffa andra kamratstödjure och vi förtjänar att resa.

Jag har ställt upp som kamratstödjure för att jag vill hjälpa såna som blir mobbade. Mitt uppdrag som kamratstödjure är att säga till någon lärare om jag ser att någon elev blir mobbad eller om någon bär sig illa till. Jag tycker att det är viktigt att kamratstödjurena får åka till Skansen för att vi hjälper såna som blir mobbade och förtjänar det. Men även för att få träffa andra kamratstödjure och höra hur dom jobbar och tänker.

Jag har ställt upp som kamratstödjure för jag rent ut sagt hatar mobbing! Och när jag hörde talas om FRIENDS så kände jag att jag bara måste vara med där, för om jag som enskild individ kan påverka mobbing så är jag stolt om jag kan påverka mobbing så är jag stolt om jag kan hjälpa till med något litet i alla fall. Mitt uppdrag är att vara som vanligt mot Alla människor jag träffar, och behandla dom som jag själv vill bli behandlad. Om jag lyckas med det så har jag nog klarat mitt uppdrag. För att det kan vara som ett slutmål för dom som känner att dom inte orkar, och då fortsätter dom pga. resan, men det är inte meningen att man ska vara kamratstödjure för att få åka till Skansen. Men det är hur kul som helst att få göra saker tillsammans med andra.

Jag har ställt upp att vara kamrat stödjure för att jag vill stoppa mobbningen. Mitt uppdrag är att rapportera till Friendslärarna om någon händer och se till att alla har det bra. Det är ju bra att man inte måste ta upp så mycket kring negativa mobbningsituationer utan att få åka till Skansen och ha lite kul.

För att hjälpa alla som har det jobbigt i skolan. Mitt uppdrag är att t ex berätta för lärarna ifall någon blir utsatt eller att kunna prata om det i grupp. För att det e en upplevelse och kul att kunna umgås med andra kamratstödjure.

För att jag vill hjälpa andra. Att hjälpa dom som blir mobbade och dom som behöver hjälp. Dom får träffa andra Friendsare och lär sig mer om mobbing.

Jag har ställt upp som kamratstödjure för att jag ville det. Mitt uppdrag är väll att försöka få det mindre bråkigt på skolan. Jag tycker att det är viktigt för oss att åka till Skansen för att: Få träffa andra, Ha roligt, Få en belöning för det vi har gjort.

Som Friendsare är man hjälpsam, vänlig och man vågar säga emot någon som säger dumma saker åt någon annan. Stoppa bråk, få andra att sluta säga dumma saker, kolla runt vad som händer.

För jag vill hjälpa dom som är mobbade. Att stoppa mobbning och att hjälpa både mobbare och mobbade. För då får alla kamratstödjure en belöning för allt om är kamratstödjure. För att när jag gick i lågstadiet var jag mobbad och nu vill jag se till att ingen går igenom samma orättvisa som jag gjorde. Det är att vara uppmärksam och se om det är någon som blir illa behandlad och att finnas där om det är någon som behöver hjälp eller prata ut. För att när vi är på Skansen så får vi träffa andra kamratstödjure från hela Sverige och då kan vi få idéer om vad vi kan göra på vår skola för att stoppa mobbning.

Det fanns möjlighet att tävla och vinna priser på de olika stationerna. Här är det en lycklig pristagare som stolt visar upp tröjan hon vann.

Jag valde att ställa upp som kamrat stödjure därför att klassen valde mig och känner förtroende för mig men även så vill jag aktivt vara med och bekämpa mobbing. Ingen förtjänar att känna sig utanför eller mobbad. Mitt uppdrag är att se och höra det som inte lärarna kan. Jag ska också vara en god vän och förebild tycker jag. Det är viktigt att få veta hur elever på andra skolor i andra delar av landet jobbar mot mobbing och att bli inspirerad och motiverad att själv jobba mot mobbing. Dagen på Skansen är ett jätte bra tillfälle för kamratstödjure att träffas!!

Jag är snäll och omtänksam. Att säga stopp eller gå till en fröken om man ser att nåt är fel.

För att hjälpa alla som har det svårt i skolan. Att se till så att alla känner sig trygga. För att det är en upplevelse och att man kan umgås med andra.

Mina vänner säger att jag är snäll hjälpsam och rolig. Och jag försöker vara så snäll jag kan. Man är hjälpsam och snäll mot alla. Om man ser någon som är dum mot någon och t.ex. säger gud vilken ful tröja du har ska man gå dit och säga att det inte är snällt och att den andra kan bli ledsen. Sen ska man också säga till fröken.

Ibland när jag ser nå så säger jag till, men inte alltid. Snäll mot sina vänner och alla andra. Säga till en vuxen om det händer nå.

Jag bryr mig om mina kompisar och uppför mig bra. Man försöker upptäcka om någon behöver hjälp eller stöd. Det är viktigt att lyssna och visa att man bryr sig och att själv uppträda bra. Min uppgift är att jobba för en skola utan mobbing och att hjälpa till att se om någon mår dåligt. Det måste jag berätta för någon vuxen. Jag ska vara en omtänksam kompis som delar med mig av min kunskap.

Hjälpsam, Snäll, håller hemligheter, omtänksam, kanske hjälper någon på lektionen om dom frågar om hjälp. Stöd för andra i skolan. Man får vara en som andra kan gå till om man känner sig utanför eller mobbad.

Omtänksam, håller hemligheter, snäll. Stöd för andra i skolan och se till så ingen mobbas.

Jag är hjälpsam snäll och vänlig. Det ska inte vara mobbing på skolan. Man ska vara snäll mot alla och inte säga fula saker.

Jag vill hjälpa till. Hjälpa till att sluta bråk och mobbing. Träffa andra kompisstödjare.

Mina klasskamrater har valt ut mig och tyckt att jag passar bäst som kamratstödjare. Men jag har även lätt att säga hej till någon jag inte känner och jag vill prata med för att han eller hon är trevlig. Att vara någon som man kan prata med om man känner för det. Jag hade nog helst velat ha det på ett annat ställe, men det är nerröstat så det struntar vi i. Det är nog bra om man får träffa andra kamratstödjare och se hur dom har det på sin skola.

Jag är en stolt Friendsare på Utmelandsskolan I Mora. Jag har biträt med att ge idéer till min Friendslärare om hur vi kan få min klass lugnare. För det mesta så tänker jag och han lyssnar. Jag har även stoppat bråk och tagit in saker och tagit fram på möten.

Jag är en stolt Friendsare på Utmelandsskolan åk 3. Jag har stoppat ett bråk. Dom bråkade mellan vem som skulle vara med.

Jag har varit med och bakat till låg & mellan på våran skola. Jag har varit med en som var ensam. Nu är han inte ensam längre för vi frågade om hon ville vara med och hoppa hopprep. Hon fick kompisar sen.

En gång när jag var ensam på rasten stod en tjej borta vid dörren. Jag gick och fråga henne om hon ville gå runt skolan med mig.

Jag har hjälpt en tjej. Dom flesta var dumma mot henne och retade henne. Hon har varit mobbad i 3 år i hennes förra skola. Jag gick till henne och pratade. Jag sa ifrån när nån var dum mot henne och sa till lärare. Och ingen är dum mot henne längre. Hon är en i klassen nu.

Jag har sagt till när ett gäng var dum mot en tjej. Nu är det mycket bättre efter detta och ingen är dum mot henne.

Jag är stolt över att ingen I våran klass bråkar eller är utanför och inte säga fula saker till varandra. Förut var en tjej utanför. Men nu har hon kompisar. Vi frågade om hon ville vara med när hon är utanför.

För jag vet hur jobbigt vissa har eller kan ha, och att finnas där som en vän/kamrat. Att få andra att känna sig trygga och säkra i sig själv och i sin omgivning. För att de som hjälper och finns där behöver en paus och ha något roligt.

Jag har ställt upp som kamratstödjare för att jag vill hjälpa till att stoppa mobbing och trakasserier. Jag tycker att det är fel att skada andra psykiskt och mentalt. Det har jag själv varit med om, men tagit mig ur det. Därför vill jag hjälpa andra att ta sig ur det själva.

Mitt uppdrag som kamratstödjare är att stötta andra. När jag ser att något är fel, stoppa mobbingen som pågår och finnas till hands för dom som vill och behöver. Jag tycker jag gör en viktig roll och att jag behövs. Det känns bra att veta att man är behövande för andra.

Skansen känns som en viktig del i hela kamratstödjarresan. Därför att man får träffa andra kamratstödjare, hör hur dom har det på sina skolor, vad dom gör för att stoppa mobbingen, för att få inspiration från dom andra och känna att man verkligen har en viktig roll och att man kan faktiskt göra skillnad!

Jag är kamratstödjare för att jag blev vald och jag vill lära mig och veta hur det är med mobbing, hur det förekommer. För jag märker inte så mycket mobbing på våran skola eller på fritiden. Och jag vill att alla ska må bra och ha kompisar och ha kul.

Skansen är bra för jag tror vi får den chansen att veta hur det är i Sverige och hur vi ska vara som kamratstödjare och kompisar och sen så träffar vi nytt folk som också är kamratstödjare som man kan prata med om hur dom märker mobbing och hur dom uppfattar hur det är på deras skola och så. Så det är bra att åka till Skansen.

Fler fantastiska ungdomar från Mora som hade en trevlig dag i Stockholm.

Jag tycker att in roll som kamratstödjare är: jag ska vara snäll och om jag ser någon som blir mobbad så kan jag gå emellan. Om nån går ensam så går jag fram och frågar hur det är och så. Men jag vill bara att alla ska må bra och ha roligt. Så min roll är viktig!

Jag är med i Friends för jag tycker att det är viktigt att det inte finns mobbing eller att nån är ensam. Jag har väl kanske gått in i ett slagsmål eller nåt och försökt stoppa men jag har tänkt på att försöka va snäll jämt och om nån har gått ensam eller nåt har jag sagt hej t.ex. Jag har varit med i Friends sen klass 3 till nu. Nu går jag i sjuan.

Vår skola är en mycket lugn skola och det händer inte så mycket. Men vissa personer är lite utfrysta och då gäller det att vara med dom personerna som är utfrysta. T.ex. säga hej till dom. Då blir dom glada i alla fall när jag säger hej till dom. Då känner dom inte säg ignorerade. Jag är med i Friends för att stoppa mobbingen och oroligheterna i vår skola. Jag vill kunna få de oroliga att försvinna genom att säga hej och visa dem respekt.

Jag är med i Friends för att hjälpa folk så dom inte går omkring och mår dåligt i skolan. Jag har inte märkt så mycket mobbing i den här skolan. Men om det skulle hända något skulle jag gå till en lärare eller försöka ta hand om det själv. Och så säger jag hej till folk som ser ensamma ut eller går och pratar med den personen.

Jag är med i Friends därför jag tycker om att hjälpa människor och jag vill hjälpa att stoppa mobbingen för en bättre skola. Som t.ex. ta upp saker man ser på mötena och andra vuxna och man kan även säga hej till såna som brukar vara ensamma.

Jag är med i Friends för att stoppa mobbning och få en bättre skola. Även fast skolan redan är bra så kan den fortfarande bli bättre. Om man sedan skulle se något kan man alltid ta upp det på Friendsmöte eller ta upp det med en vuxen.

TJA! Jag känner mig väldigt stolt och viktig för att vara med i Friends. Att känna gemenskapen i gruppen är obeskrivlig, och att Friends verkligen hjälper mobbade. Alla dessa år jag varit Friendsare har jag varit stolt och glad över att jag har varit delaktig. I min förra skola lyckades jag hjälpa en elev. Det kändes mycket bra.

Det händer inte så mycket på vår skola. Den är ganska lugn. Men jag vill göra så att dom som är lite utanför ska komma med i gänget och våga prata med andra och så. Typ säga hej till dom när man går förbi dom i korridoren.

Anledningen till att jag är med i Friends är att jag vill att alla på skolan ska ha det bra och slippa mobbing. Högstadiet är ändå en lång och viktig del av ens liv och det ska vara någorlunda roligt att komma hit på morgonen. Alla ska ha någon att vara med och känna sig omtyckta. Det vi som Friendsare skulle kunna göra för att alla ska ha det bra är att hälsa på den som känner sig utanför. Man kan sitta vid samma matbord vid lunchen och prata, eller bara vara trevlig i allmänhet.

Jag är med i Friends för att jag vill att skolan ska bli en näst intill mobbingfri plats att vara på. Så att alla ska ha kompisar och någon att vara med. Det är viktigt att få veta att någon vet att man finns och känna sig omtyckt. För att stoppa mobbingen kan man berätta för någon vuxen. Det kan också räcka med att säga hej till en person som ser utanför ut! Man kan prata med den och sitta med den i matsalen.

Hallå! Jag känner mig väldigt stolt över att få vara med i Friends. Det är kul med gemenskapen och att få göra någonting bra för skolan. Dock, vilket är bra, är att på våran skola så vitt jag vet så finns det inte så mycket mobbing. Alla år jag varit Friendsare har jag känt att jag är delaktig i något gott och det är jag stolt och glad över. Om jag skulle stöta på mobbing skulle jag tala om det för en vuxen och vara trevlig mot den personen för det är jättehemskt med mobbing. I min förra skola så lyckades jag faktiskt hjälpa en elev och det kändes bra. Kort sagt så känner jag mej väldigt stolt och glad över att få varas Friendsare för det är inte alla som får den chansen så det känns riktigt bra att göra någonting gott för skolan.

Jag är stolt över att jag stoppa ett bråk. Vi har bakat negerbollar till hela skolan.

